

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U005490

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-10-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бараненко Юлія Василівна

2. Yuliia V. Baranenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-1722-3255

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: облік і оподаткування

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: облік і аудит

Місце роботи здобувача: Вінницьке обласне комунальне спеціалізоване лісогосподарське підприємство «Віноблагроліс»

Код за ЄДРПОУ: 31128012

Місцезнаходження: вул. Сергія Зулінського, Вінниця, Вінницький р-н., 21022, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 17292

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.47, 06.81, 06.81.85

Тема дисертації:

1. Бухгалтерський облік лісових ресурсів деревного походження у лісогосподарських підприємствах.
2. Accounting for Timber Forest Resources in Forestry Enterprises.

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретико-методичних засад і вдосконаленню бухгалтерського обліку лісових ресурсів деревного походження у лісогосподарських підприємствах. Актуальність дослідження зумовлена тривалим циклом формування деревостанів, безперервними біологічними змінами та розрізненістю натуральної і вартісної інформації, що ускладнює їх облік. Метою дослідження є удосконалення організаційно-методичного забезпечення обліку лісових ресурсів деревного походження з урахуванням їх життєвого циклу та лісогосподарських процесів. Застосовано узагальнення, порівняння, систематизацію та моделювання. Уточнено економічну сутність лісових ресурсів деревного походження як живих деревних насаджень із накопиченим запасом деревини, що формуються на певній ділянці, зазнають безперервних біологічних змін і мають тривалий цикл відтворення. Розмежовано деревостан як ресурс, ліс як екосистему та отриману лісопродукцію. Доведено, що фізичне відокремлення деревини є межею виникнення лісопродукції, а часткове вилучення не припиняє існування залишкового деревостану. Розвинуто класифікацію ресурсів за стадіями життєвого циклу (незрілі, перехідні, зрілі) та характером

лісогосподарських процесів (відтворення і створення, вирощування і формування, охорона і захист, головне користування і заготівля). Пристигаючі насадження виокремлено як перехідний економічний стан. Поєднання ознак забезпечує деталізацію витрат без ототожнення стану ресурсу з видом робіт. Основним науковим результатом є теоретико-методичний підхід до бухгалтерської ідентифікації ресурсів на основі облікової одиниці деревостану — просторово локалізованого ресурсу, відокремленого для безперервного спостереження протягом життєвого циклу. Визначено просторові й часові межі одиниці, натуральні, процесно-статусні та вартісні характеристики, правила збереження її ідентичності. Обґрунтовано розмежування реєстрації деревостану та визнання активу відповідно до стандартів і облікової політики. Зміна стадії, уточнення характеристик чи часткове вилучення деревини не потребують автоматичного відкриття нової одиниці; новий цикл відтворення обліковується окремо. Удосконалено документування шляхом розроблення Накопичувальної картки облікової одиниці деревостану. Вона об'єднує відомості про розміщення, біологічно-таксаційні характеристики, стадії розвитку, роботи, витрати, вартісні зміни, пошкодження, відновлення та вилучення деревини. Картка не замінює первинні документи, а пов'язує їх із конкретним ресурсом і зберігає історію операцій. Удосконалено робочий план рахунків шляхом деталізації довгострокових біологічних активів за стадіями життєвого циклу й моделями оцінки та витрат за лісогосподарськими процесами. Запропоновано субрахунки 1651, 1612, 1613 для ресурсів за справедливою вартістю; 1661, 1622, 1623 — за первісною вартістю; 1551 — для капітальних інвестицій; 231–234 — для витрат за основними процесами. Розмежовано капіталізацію, поточні витрати, вартість живого ресурсу, витрати заготівлі й собівартість лісопродукції. Показано, що понесені витрати та натуральні зміни не означають автоматичного збільшення балансової вартості. Розроблено Реєстр облікових одиниць деревостану для систематизації ресурсів, контролю облікового статусу, оновлення характеристик, звірки інформації та розмежування життєвих циклів. На відміну від Накопичувальної картки, що зберігає історію конкретного деревостану, Реєстр відображає сукупність одиниць і їх актуальний стан. Удосконалено внутрішню звітність шляхом розроблення Звіту про стан та рух лісових ресурсів деревного походження. Його показники охоплюють наявність і рух деревостанів, виконані роботи, витрати, вартісні зміни, пошкодження, втрати, відновлення та вилучення деревини. Передбачено узагальнення інформації за обліковими одиницями, стадіями, процесами та підрозділами з можливістю деталізації до конкретного ресурсу. Запропоновано модель інтеграції первинних документів, Накопичувальної картки, бухгалтерських реєстрів, Реєстру та внутрішньої звітності, визначено порядок передавання, звірки й актуалізації даних за господарськими подіями. На прикладі часткового вилучення деревини показано узгоджений облік залишкового деревостану та отриманої лісопродукції зі збереженням зв'язку між ними. Розвинуто аналітичний облік за одиницями деревостану, стадіями, процесами, підрозділами й періодами. Розроблено Аналітичну відомість витрат і змін вартості деревостану, яка забезпечує розмежування капітальних інвестицій, витрат періоду, собівартості продукції та інших вартісних змін без подвійного врахування сум. Практичне значення результатів полягає у створенні взаємопов'язаної системи інструментів обліку, яка забезпечує простежуваність операцій, узгодженість натуральних і вартісних показників, контроль стану деревостанів та обґрунтування управлінських рішень. Запропоновані рішення можуть застосовуватися в наявних облікових програмах або електронних таблицях за умови дотримання стандартів і облікової політики.

2. The dissertation substantiates methods and recommendations for the accounting of woody forest resources in forestry enterprises. Its relevance stems from the long formation cycle of forest stands, continuous biological changes, diverse forestry operations, and fragmented physical and monetary data. The study aims to improve accounting methods and organization in view of resource life cycles and forestry processes. Methods include comparison, systematization, and modelling. The economic nature of woody forest resources is clarified as living stands with accumulated timber stock, formed through natural processes and forestry activities on a specific land plot and undergoing continuous biological changes. Such resources are distinguished from the forest ecosystem and harvested forest products. The physical separation of timber marks the emergence of forest products as a separate accounting object, while partial removal does not automatically terminate the remaining stand. The classification of resources is further developed through two criteria: life-cycle stage (immature, transitional,

mature) and forestry process (regeneration and establishment, growing and formation, protection and conservation, final felling and timber harvesting). Stands approaching maturity are identified as a transitional economic state. This distinction enables cost analysis without equating resource condition with operations performed. The principal scientific result is an approach to accounting identification based on the stand accounting unit: a spatially localized resource separately identified for continuous observation throughout its life cycle. Its boundaries, physical, process-related, status and monetary characteristics, and rules for maintaining identity are defined. Stand registration is distinguished from asset recognition, which depends on applicable standards and accounting policies. Changes in stage or physical characteristics and partial timber removal do not automatically require a new unit; establishment of a new stand starts a separate accounting cycle. Documentation is improved through the Cumulative Record Card for a Stand Accounting Unit. Based on existing source documents, it links spatial and forest-inventory characteristics, life-cycle stages, operations, costs, changes in value, damage, restoration, and timber removal to a specific stand, while preserving its accounting history. The working chart of accounts is refined by life-cycle stage, measurement basis, and forestry process. Subaccounts 1651, 1612 and 1613 are proposed for resources measured at fair value; 1661, 1622 and 1623 for those measured at historical cost; 1551 for capital investment; and 231–234 for costs of the main forestry processes. Capitalizable expenditure is distinguished from period expenses, the value of a living stand from harvesting costs, and the carrying amount of resources from the cost of forest products. Neither costs incurred nor physical changes automatically increase the carrying amount. The Register of Stand Accounting Units is developed to systematize stands, track their current characteristics and accounting status, reconcile data, and distinguish successive regeneration cycles. Unlike the Register, the Cumulative Record Card preserves the history of each stand. Internal reporting is improved through the Report on the Condition and Movement of Woody Forest Resources. It combines physical, process-related and monetary indicators concerning stands, work performed, costs, changes in value, damage, losses, restoration, and timber removal. Data can be aggregated by accounting unit, life-cycle stage, forestry process, and structural division or traced back to an individual stand. An integration model connects source documents, the Cumulative Record Card, accounting records, the Register, and internal reporting. It specifies information flows, reconciliation rules, and an event-based updating matrix. Partial timber removal illustrates how the remaining stand and harvested products are recorded consistently while retaining their information link and distinguishing resource value from harvesting costs. Analytical accounting is further developed through interconnected dimensions covering stands, life-cycle stages, processes, divisions, and reporting periods. The Analytical Statement of Stand Costs and Changes in Value distinguishes capital investments, period expenses, product costs, and other value changes, allowing reconciliation without double counting. The practical significance lies in an integrated accounting system that improves data traceability and consistency, supports control over forest resources, and informs management decisions throughout a stand's life cycle. The proposed instruments can be implemented in existing accounting software or spreadsheets subject to documentary, measurement, and accounting-policy requirements.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Остапчук С., Бараненко Ю., Дриманова Л.. Електронний облік деревної продукції лісового господарства в Україні: проблеми та шляхи удосконалення. Облік і фінанси. 2023. № 4(102). С. 26-38. DOI:

[https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-4\(102\)-26-38](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-4(102)-26-38)

- Бараненко Ю. Особливості облікового відображення дров'яної деревини у лісогосподарських підприємствах. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2024. №3. С. 69–87. DOI: [https:// 37128/2411-4413-2024-3](https://37128/2411-4413-2024-3)
- Сисоева І., Бараненко Ю. Статистична, фінансова та внутрішня звітність лісових ресурсів у лісогосподарських підприємствах. Вісник Хмельницького національного університету. 2025. Том 342. №3(1). С. 409–414. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3\(1\)-59](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-342-3(1)-59)
- Бараненко Ю. Теоретико-методичні підходи до визначення сутності лісових ресурсів деревного походження та удосконалення їх класифікації у цілях бухгалтерського обліку. Науковий журнал «Acta Academiae Beregsasiensis Economics». 2025. Випуск 11. С. 264–279. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742-2025-11-264-279>
- Бараненко Ю. Методологічні засади облікового відображення лісових ресурсів деревного походження в системі підтримки управлінських рішень. Облік і фінанси. 2026. № 2(112). С. 5–14. DOI: [https://doi.org/10.33146/2518-1181-2026-2\(112\)-5-14](https://doi.org/10.33146/2518-1181-2026-2(112)-5-14)
- Бараненко Ю. Технічні вимоги щодо обліку та класифікації дров'яної деревини. Перспективні напрямки розвитку економіки, обліку, управління та права: теорія і практика: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Ізмаїл, 18 травня 2024 р.), ЦФЕНД, 2024. С. 13–15.
- Бараненко Ю. Бухгалтерський облік дров'яної деревини в лісогосподарських підприємствах: роль, значення, необхідність International scientific-practical conference “Current state and modernization priorities of science, education and society”: conference proceedings (Aarhus, Denmark, May 24, 2024): in 2 parts. Aarhus, Denmark: Scholarly Publisher ICSSH, 2024. Part 2. P. 23–24.
- Бараненко Ю. Лісові ресурси деревного походження як об'єкт бухгалтерського обліку у системі концепції сталого розвитку. Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (м. Чернігів, 20 березня 2025 р.). – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2025. С. 15–16.
- Бараненко Ю. Класифікація лісових ресурсів деревного походження для потреб бухгалтерського обліку. Інноваційний вектор розвитку обліку, фінансів, аналізу й аудиту в Україні та світі: зб. праць учасників IV Міжнар. наук.-практ. конф. (6–7 листоп. 2025 р.). Житомир: Поліський національний університет, 2025. С. 154–157.
- Бараненко Ю. Особливості документування операцій з обліку лісових ресурсів деревинного походження у лісогосподарських підприємствах. Облік, аудит і державний фінансовий контроль: інформаційний та аналітичний аспекти: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (Ірпінь, 30 квітня 2026 р.). [Електронний ресурс]: За заг. ред. Колісник О.П.; Державний податковий університет. Ірпінь: 2026. С. 14–16.
- Бараненко Ю. Сутність лісових ресурсів деревного походження та їх значення в обліку. Сучасні тенденції розвитку обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування: матеріали міжнародної наук.-практ. конф. (27 травня 2026 р.), м. Луцьк, С. 14–16.
- Бараненко Ю. Облік лісових ресурсів деревного походження в умовах цифровізації. Відновлення економіки України: від наукових досліджень до практичних рішень: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. 16–17 вересня 2026 р. Київ: НУБіП України, 2026. С. 410–412.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: підвищення ефективності управління лісогосподарськими підприємствами шляхом удосконалення бухгалтерського обліку лісових ресурсів деревного походження, забезпечення достовірності облікової інформації, посилення контролю за витратами, збереженням, раціональним використанням та відтворенням лісових ресурсів.

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U101520, 0126U003691

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Здирко Наталія Григорівна

2. Nataliia H. Zdyrko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5968-3502

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сторожук Тетяна Миколаївна

2. Tetiana M. Storozhuk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2260-1301

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR: 004ezwb23

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василішин Станіслав Ігорович

2. Stanislav I. Vasylishyn

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5023-9878

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Код за ЄДРПОУ: 00496805

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03127, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мулик Тетяна Олексіївна

2. Tetyana O. Mulyk

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.06.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1109-2265

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іщенко Яна Петрівна

2. Yana P. Ishchenko

Кваліфікація: к. е. н., доцент, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6819-5997

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Польова Олена Леонідівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Польова Олена Леонідівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Коваль Олена Вікторівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна